

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Jihočeský inspektorát – oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola 1. stupeň Čížová

Adresa: 398 31 Čížová 18

Identifikátor školy: 600 062 210

Termín konání orientační inspekce: 3. a 4. říjen 2001

Čj.	071 1516/01-2037
Signatura	og4zv102

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Tato škola se nachází v obci Čížová vzdálené přibližně 6 kilometrů od města Písek. Sdružuje čtyři součásti - základní školu, mateřskou školu, školní jídelnou a školní družinu. Jejím zřizovatel je obec Čížová. Škola není právním subjektem.

Ve školním roce 2001/2002 funguje základní škola jako škola trojtřídní s 1. – 5. ročníkem. Navštěvuje ji 42 žáků. Docházejí sem jak žáci ze sedmi spádových obcí, tak žáci mimo spádový odvod, v současnosti jejich počet činí 11.

Budova školy, jedna z dominant obce, je po rekonstrukci pečlivě udržovaná.

Orientační inspekce byla zaměřena na základní školu. Jejím předmětem byly podmínky vzdělávání a dále průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk, německý jazyk, prvouka a tělesná výchova.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk, německý jazyk, prvouka a tělesná výchova

Výchovně vzdělávací proces vychází z přijatého vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, pedagogové postupují podle učebních osnov. Kontinuita výuky je zajištěna. Při plánování a organizování výuky německého jazyka spolupracuje škola se ZŠ Tylova v Písku, kde žáci zpravidla pokračují v plnění povinné školní docházky. Pedagogové se na výuku systematicky připravují a pečlivě promýšlejí organizaci výuky zejména ve třídách se spojenými ročníky. S ohledem na tuto skutečnost plánují také výukové cíle, které uzpůsobují aktuálním potřebám.

Ve škole vyučuje ředitel školy a dvě učitelky. Dva členové sboru jsou odborně a pedagogicky způsobilí pro výuku na 1. stupni ZŠ, učitelka zároveň, po absolvování kurzu pro výuku cizího jazyka, vyučuje německý jazyk. Třetí členka pedagogického sboru je odborně a pedagogicky způsobilá pro výuku matematiky a přírodopisu na 2. stupni ZŠ.

Výuce i nadále slouží prostorné, vkusně a pro žáky podnětně upravené učebny s pracovním i relaxačním prostorem. Prostorové podmínky základní školy odpovídají organizaci výuky ve třídách se spojenými ročníky. Velmi útulně působí třída, která vznikla půdní vestavbou, využívaná i pro potřeby školní družiny. Vnitřní uspořádání tříd a vybavení názornými pomůckami svědčí o důsledném uplatňování zásady názorného vyučování. Používané učebnice jsou vybrány ze seznamu MŠMT ČR, škola přechází na ucelenou řadu učebnic Prodos, potřebám výuky slouží i další učební texty. Základem knihovny je starší, v posledních letech vzhledem k chybějícím finančním prostředkům málo obměňovaný fond. Udržovaný žákovský nábytek svou výškou odpovídá vzrůstu žáků.

Při výuce sledovaných předmětů bylo dbáno na dodržování psychohygienických zásad zejména zohledněním individuálních zvláštností žáků a zařazením relaxačních prvků. Hodiny byly členěny na pracovní úseky tak, aby se střídaly činnosti náročnější na soustředění a pozornost s činnostmi méně náročnými. Výuka probíhala zpravidla v tvořivé atmosféře. K optimálnímu prostředí z hlediska psychohygieny přispívá prostor s kobercem v zadní části učeben, který je využíván při výuce i o přestávkách k hraní her, práci se stavebnicemi nebo jenom k odpočinku. Za příznivého počasí relaxují žáci o přestávkách ve školní zahradě. Škola dbá na pitný režim žáků, k dispozici je denně v jídelně nápoj.

Sledované hodiny **českého jazyka** byly vhodně strukturovány, organizace výuky, metody a formy práce byly voleny s ohledem ke vzdělávacím cílům i aktuálnímu složení třídy. Vzhledem ke spojeným ročníkům byly činnosti optimálně rozvrženy na činnosti probíhající

pod přímým vedením vyučujících a na samostatnou práci, které vždy předcházelo důkladné vysvětlení a navazovala účinná zpětná vazba o naplňování zadaných úkolů.

Stanovené cíle ve všech hodinách odpovídaly schopnostem žáků, výuka byla věcně správná, řízená jasnými a srozumitelnými pokyny. Výuka vycházela zpravidla z podnětné vstupní motivace a splňovala zásady názorného vyučování s účelným využíváním pomůcek k opakování a procvičování učiva. Součástí výuky bylo důsledné, ale nenásilné vedení žáků ke schopnosti aplikovat učivo. Významnou úlohu zde sehrávalo prostředí důvěry a porozumění.

Ve třídách se spojenými ročníky byly velmi dobře využívány didaktické hry i kooperativní techniky učení, nejstarší žáci pracovali efektivně také s výukovým programem na PC. Výsledkem této pestré výuky byla aktivní činnost a zájem většiny žáků po celou vyučovací jednotku. Žákům byla bezprostředně poskytována zpětná vazba o jejich úspěšnosti, chyba byla chápána jako přirozený prvek v procesu osvojování si poznatků. Vyučující žáky průběžně pozitivně motivovali ke splnění úkolů, kladně hodnotili jejich výkony a vedli je k aktivnímu přístupu k dalšímu poznávání.

Hodnocení i klasifikace probíhaly v přirozených podmínkách a byly objektivní. V souladu s tímto zjištěním je i klasifikace v zápisníčcích a žákovských knížkách, pouze v jednom ročníku absolutně převažuje hodnocení z českého jazyka. Od 1. ročníku je zcela zřejmá pozitivní motivace žáků pro další vzdělávání. Žáci jsou důsledně vedeni ke správným pracovním návykům. Ke zvládnutí jejich čtenářských a grafomotorických dovedností významně přispívá kromě skutečně účinných didaktických postupů i učitelovo vzorové písmo na tabuli. Sešity žáků jsou pravidelně kontrolovány a opravovány. Zvláštní péče je věnována žákům s výukovými problémy i v době po vyučování.

Vyučující svým hezkým vztahem k žákům a přirozenou autoritou umocňovali přátelskou atmosféru. Zpravidla velmi dobře fungovala verbální a neverbální komunikace a byly rozvíjeny kompetence sociální a komunikativní (naslouchání, spolupráce, vzájemná pomoc atd.). Výukou prolínala výchova ke kultivovanému projevu. Vyučující šli žákům v jednání a vystupování příkladem.

Hospitované hodiny **německého jazyka** probíhaly v klidné pracovní atmosféře. Byly vedeny v odpovídající míře v němčině. Vyučující se snažila dále rozvíjet již získané znalosti a dovednosti žáků. Tempo výuky bylo přizpůsobeno jejich schopnostem, důraz byl kladen na správnou výslovnost. Použité formy a metody práce odpovídaly způsobu výuky žáků tohoto věku. V hodinách byly zastoupeny všechny složky jazykového vyučování tj. čtení, poslech i písemný projev, důraz byl kladen na správnou výslovnost. K procvičování již probrané látky byl využit i počítačový program. Hodnocení výkonů žáků bylo objektivní, v menší míře byla využívána vhodná motivace. V závěrech hodin nebylo vždy důsledně prováděno shrnutí probírané látky a zhodnocení práce žáků.

Hodiny **prvouky** splnily stanovené výukové cíle. Funkčně byla zařazena vycházka do blízkého okolí s pozorováním změn spjatých s ročním obdobím. V dalších hodinách byly vzhledem ke zvoleným tématům zvoleny vcelku adekvátní metody a formy práce. Vhodně byly uplatňovány také mezipředmětové vztahy a v přirozených situacích posilován vztah žáků ke svému domovu a ke škole.

Pro výuku **tělesné výchovy** nejsou vytvořeny odpovídající podmínky, neboť škola nemá tělocvičnu. Výuka probíhá ve cvičebně, která vznikla z běžné učebny, za příznivého počasí na školní zahradě. Ve cvičebně je umístěna školní tabule a nezakryté radiátory vytvářející riziko úrazu. Vybavení nářadím a náčiním je nedostatečné, některé nářadí (např. hrazda, koza, odrazový můstek) chybí, vzhledem k velikosti cvičebny by bylo i těžko využitelné. Rovněž podmínky pro výuku lehkootletických disciplin na školním dvoře jsou nouzové. Stávající prostorové podmínky umožňují plnit pouze nejzákladnější tematické celky.

Ve sledovaných hodinách získávali žáci základní pohybové, hygienické a organizační návyky pro provádění pohybové činnosti. Postupně jsou vedeni k samostatnosti, zařazováním vhodných přímivých cviků vyučují dbá na kompenzaci nepříznivých vlivů sedavého zaměstnání žáků. V úvodní části hodin občas převažovala rychlost prováděných cviků nad jejich správným prováděním. Po organizační stránce však byly hodiny na velmi dobré úrovni, žáci cvičili s chutí a se zájmem.

V souladu s přijatým vzdělávacím programem bylo ve sledovaných předmětech zdůrazněno pevné osvojení podstatných poznatků v jejich těsném spojení s funkčními dovednostmi a se schopností aplikovat je při řešení úkolů, učebních i běžných životních situací.

Estetické prostředí s aktuální výzdobou i připomínkou tradic přispívá k formování kulturních postojů žáků. Z celkového klimatu školy je zřejmé, že jsou žáci od počátku školní docházky vedeni k k pozitivní životní orientaci a pěkným mezilidským vztahům.

V kvalitě vzdělávání sledovaných předmětů byla shledána výrazná převaha pozitiv. Celkově má velmi dobrou úroveň. Prostorové podmínky pro výuku tělesné výchovy jsou negativně ovlivněny chybějící tělocvičnou s odpovídajícím vybavením.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Koncepční záměry školy jsou zpracovány na léta 1998- 2003, vycházejí z analýzy současného stavu. Činnost školy je zpracována v plánu práce a to v oddílech Organizace školního roku, Přehled porad a schůzí, Plán celoškolských akcí a Plán kontrolní a hospitační činnosti. Je doplněna minimálním programem protidrogové prevence. Plánování vychází z důkladné znalosti místních podmínek, je konkrétní.

Výchovně vzdělávací proces se odvíjí od přijatého vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, pedagogové postupují podle učebních osnov.

V době po vyučování mohou žáci navštěvovat kroužky přírodovědný, sportovní a náboženství. V rámci výuky hudební výchovy mohou žáci získat základy v hraní na flétnu.

Škola nevykazuje žádné integrované žáky, těm, kteří potřebují individuální procvičení a docvičení učiva je péče kromě výuky věnována individuálně po vyučování.

Organizování

Jediným vedoucím pracovníkem školy je ředitel. Na organizaci výchovně vzdělávacího procesu se podílejí i další dvě pedagogické pracovnice. Výuka je organizována ve třídách se spojenými ročníky 1. a 3. a dále 4. a 5., samostatně funguje 2. ročník. Rozvrh hodin respektuje pedagogické a psychohygienické zásady vyučování.

Kompetence a povinnosti pedagogických pracovníků jsou stanoveny pracovními náplněmi. Potřebné informace získávají díky malému kolektivu od ředitele bezprostředně, stejně tak je průběžně projednávána problematika výchovně vzdělávacího procesu. Pravidelně jsou konány pedagogické rady. Informační zdroj je rozšířen o využívání internetu.

Základní údaje o uplynulém školním roce je možné získat z výroční zprávy o činnosti školy. Rodiče žáků jsou pravidelně informováni o prospěchu a chování svých dětí při konzultačních odpoledních a třídních schůzkách, denně potom prostřednictvím originálních žákovských knížek. Individuálně škola využívá možnosti širšího slovního hodnocení žáků. Každé rodině je určen informační leták o školním roce, specifické informace jsou poskytovány rodičům před zápisem žáků do 1. tříd. Škola výrazně přispívá ke správným stravovacím návykům žáků zajištěním svačin a dostatku nápojů.

Žáci školy se prezentují na pravidelných besídkách k významným svátkům. Každoroční

třídenní stanový tábor pro žáky, rodiče a pedagogy, organizovaný v závěru školního roku, přispívá k atmosféře porozumění a důvěry. Z tělovýchovných akcí se žáci školy účastní pravidelně soutěže málotřídních škol v lehkotletickém čtyřboji a turnaje v minifotbalu. Oblíbený je Den dětí pořádaný v areálu školy.

Pravidelně se odvíjí také spolupráce se zastupiteli obce, kteří se účastní slavností školy např. při vítání žáků 1. ročníku a rozloučení při odchodu žáků 5. ročníku. Obec věnuje trvalou péči prostorné budově školy i celému přilehlému areálu. Jen v letošním školním roce byla převedena kotelná nákladem téměř 250 tisíc korun na plynové topení.

Vedení a motivování pracovníků

Pedagogové, včetně ředitele, se pravidelně dále vzdělávají. Při výběru vzdělávacích akcí využívají nabídek akreditovaných pracovišť. Ve výchovně vzdělávacím procesu mají prostor pro uplatnění tvůrčích schopností, nových přístupů vnášených do praxe a osobitého stylu. Spojuje je obdobný pohled na výchovu a vzdělávání žáků. Na prvním místě v kritériích pro jejich hodnocení stojí kvalita výchovně vzdělávacího procesu. Náměty na inovaci výuky získávají také z odborných knih a časopisů. Mimořádná pozornost je věnována estetickému vzhledu školy a vytváření příjemného klimatu. Naprostou samozřejmostí je vzorná čistota a pořádek.

Kontrolní mechanizmy

Ředitel školy provádí kontroly vedení pedagogické dokumentace a výchovně vzdělávacího procesu. Po hospitacích následují rozborů hodin. Ve 3. – 5. ročníku zadávají vyučující kontrolní práce za účelem vyhodnocení vědomostí a dovedností žáků. Ředitel zná všechny žáky školy. Zvláště v případě žáků s výukovými či jinými problémy je seznámen s jejich možnostmi, schopnostmi a dosaženými pokroky.

Podmínky vzdělávání odpovídají potřebám školy, celkově jsou hodnoceny jako velmi dobré. Škola je koncepčně, funkčně a pružně řízena.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Koncepční záměry školy na léta 1998- 2003.
- Plán práce ZŠ Čížová.
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001.
- Hospitační a kontrolní záznamy ředitele.
- Žákovské knížky a písemnosti žáků.
- Hospitační záznamy členů inspekčního týmu.

ZÁVĚR

Základní škola trvale poskytuje žákům velmi kvalitní základy pro další vzdělávání. Náročná výuka ve třídách se spojenými ročníky probíhá profesně na vyšší a odpovídá požadavkům kladeným na současnou moderní školu. Činnost školy je v oblastech podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání hodnocena jako velmi dobrá. Výjimku tvoří prostorové a materiální podmínky pro výuku tělesné výchovy.

Pestrou činností škola významně přispívá k harmonickému rozvoji žáků. Zodpovědně naplňuje své poslání v obci.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Věra Drsová
Člen týmu	Mgr. Miroslav Doležal

V Českých Budějovicích dne 22. října 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 29. října 2001

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Vlastimil Šálek, ředitel školy

.....
podpis

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad, referát školství Budovcova 207 397 21 Písek	2001-11-19	
Obecní úřad Čížová 398 31 Čížová 75	2001-11-19	

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány